

Jaarplanning Leergang 1 Post-hbo opleiding: Politiek Bestuurlijk Management

Programma Opleidingsdagen:

09:30 - 10:00	Inloop	
10:00 - 10:30	Rondje langs de velden	/ Intervisie
10:30 - 12:30	Inhoudsmodule 1	/ Intervisie
12:30 - 13:30	Lunch	
13:30 - 15:30	Inhoudsmodule 2	
15:30 - 17:30	Inhoudsmodule 3	

Locatie:

Tilburg University, het Cobbenhagen-gebouw (C-gebouw),
Warandelaan 2
5037 AB Tilburg

16 september 2016: Opleidingsdag 1: Een stevige basis

1. Kennismakingsmoment / wie zitten er aan tafel?
Drs. Ton Roerig en drs. Jeroen Van Gool, Wethoudersvereniging
Mr. Gijs Verberne en mr. Cees Kniestedt, Van Doorne Advocaten
Prof. dr. Frank Hendriks, Universiteit van Tilburg

Na een korte kennismaking met de initiators van de opleiding zal onder leiding van de vaste intervisiebegeleider van de Wethoudersvereniging, Kees van Rooijen in interactie met de groep een beeld geschetst worden van wie er aan tafel zitten, welke leerdoelen er zijn en op welke wijze de leergang en de intervisie daar aan tegemoet kunnen komen.

2. Staats- en bestuursrecht
Mr. Cees Kniestedt en mr. Tim Grundmeijer (Van Doorne Advocaten)
Het staats- en bestuursrecht bepaalt de verhouding tussen overheid en burgers. De overheid streeft naar het behartigen van het algemeen belang, maar mag daarbij niet de individuele belangen van burgers uit het oog verliezen. In deze module wordt de legaliteit van overheidsoptreden behandeld, de kernbegrippen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb), het besluitvormingsproces en de in de Awb opgenomen systematiek van rechtsbescherming.
3. Wethouden in de stemmingendemocratie
Prof. dr. Frank Hendriks (Universiteit van Tilburg)
In de opkomende stemmingendemocratie zijn stemmingen als emoties en als tellingen met elkaar verstrengeld. De stemmingendemocratie is onstuitbaar in opmars, maar de overlegdemocratie houdt zich ook hardnekkig staande. In deze module schetst Hendriks hoe een wethouder daarin positie kan vinden.

14 oktober 2016: Opleidingsdag 2: De diepte in 1

4. Personeel en organisatie
Mr. Barbara Voermans (Van Doorne Advocaten)
Voor het goed functioneren van de gemeente, vormen de ambtenaren een essentiële sleutel. In deze module schetst Voermans de rechtspositie van ambtenaren en de belangrijkste regels uit de op hen van toepassing zijnde rechtspositieregeling, waaronder de ontslaggronden. Daarbij wordt ingezoomd op hoe om te gaan met functioneringsdossiers en reorganisaties.
5. Sport, welzijn en zorg
Mr. Marg Jansen (Van Doorne Advocaten)
Steeds meer zorgtaken komen op het bord van de gemeente te liggen, met name begeleiding van thuiswonende ouderen, zieken en gehandicapten. Hoe liggen de verantwoordelijkheden? Een lokaal ziekenhuis is mooi, maar zijn de risico's van gemeenten die participeren in ziekenhuisvestigingen wel verantwoord? En wat te doen als het fout gaat?
6. Ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en milieu
Cees Kniestedt en Mr. Annet Blokhuis (Van Doorne Advocaten)

De inrichting en het gebruik van de schaarse ruimte bepaalt in grote mate de leefbaarheid binnen een gemeenschap. Geen wonder dat aan gemeenten een doorslaggevende rol is toebedeeld bij het voeren van ruimtelijk beleid. Hoe zit de ruimtelijke regelgeving in elkaar. En wat zal er veranderen wanneer de Omgevingswet na 2018 in werking zal treden?

11 november 2016: Opleidingsdag 3: Intervisie en actualiteitencolleges

7. Intervisie (in 3 groepen)

8. Integriteit en Ethiek

Dhr. Aart Bloemheuvel (IRS), mr. Gijs Verberne (Van Doorne Advocaten) en mr. Hans Groot (Steunpunt Integriteit)

Integer handelen betekent vanzelfsprekend dat een wethouder of ambtenaar geen steekpenningen aanneemt. Maar integriteit gaat verder dan dat. Kernbegrippen voor bestuurders zijn persoonlijke integriteit, ambtelijke integriteit, en ook de integriteit van de organisatie. Wat brengt dit mee voor wethouders? Welke normen hebben zij om het eigen handelen te toetsen, en in hoeverre worden zij geacht de integriteit van anderen (ambtenaren, externe adviseurs) te toetsen?

We gaan ook meer uitgebreid in op het onderzoek naar mogelijk niet-integer handelen: methodes en technieken bij integriteitsonderzoeken, randvoorwaarden (proportionaliteit/subsidiariteit, zorgvuldigheid), en de dilemma's in de belangen van politiek, bestuur en ambtelijke organisaties.

9. Rechtspositie en loopbaanperspectief

Drs. Ton Roerig en drs. Jeroen Van Gool (Wethoudersvereniging) en drs. Felicitas Crutzen (LoopbaanNaPolitiek)

Het zijn van wethouder, is een bijzonder ambt. Niet alleen qua inhoud, maar ook qua randvoorwaarden. Zo is de rechtspositie van een politieke ambtsdrager anders dan die van een reguliere werknemer (al dan niet in loondienst). In deze module staan wij stil bij relevante informatie voor iedere wethouder tijdens en na het uitoefenen van dit bijzondere ambt.

09 december 2016: Opleidingsdag 4: De mens achter de bestuurder

10. Beïnvloeden en beïnvloed worden (persoonlijke ontwikkeling)

Drs. Henk Gossink en ir. drs. Jan den Hollander (KNAP Academie)

Iedere dag proberen we – bewust of onbewust - het gedrag van anderen te beïnvloeden. En natuurlijk worden wij zelf ook iedere dag beïnvloed door onze omgeving. Hoe komt gedrag tot stand en hoe kan op een efficiënte manier worden gewerkt aan gedragsverandering?

11. Modern gezag

Drs. Thijs Jansen (Universiteit van Tilburg)

Het traditionele gezag van burgemeesters en wethouders staat onder druk. Een beroep op formele posities volstaat niet meer. Om toch gezaghebbend te kunnen blijven optreden zullen lokale bestuurders nieuwe vormen van gezag moeten ontwikkelen. Die constatering vraagt om een verkenning van de 'moderne gezagsbronnen' van burgemeesters en wethouders: waar liggen voor hen de mogelijkheden voor het ontwikkelen, behouden en versterken van het gezag dat zo essentieel is bij het nemen en ten uitvoer brengen van publieke beslissingen? In dit dagdeel verkennen we, aan de hand van concrete casus, de moderne gezagsbronnen van wethouders. Het beoogt wethouders bewust te maken van mogelijkheden en onmogelijkheden en verwachtingen, en legt de verbinding met het thema leiderschap

12. Bestuursstijlen

Prof. dr. mr. Stavros Zouridis (Universiteit van Tilburg)

De institutionele positie van de wethouder stelt eisen aan het vakmanschap, maar laat meer dan voldoende ruimte voor een eigen, persoonlijke invulling. In deze module verkennen we de keuzen die wethouders maken en de stijlen van besturen die daarvan het resultaat zijn. We bevragen deze stijlen tijdens de eerste bijeenkomst tevens op effectiviteit en samenspel in het college en ten opzichte van de ambtelijke organisatie.

13 januari 2017: Opleidingsdag 5: De blik vooruit

13. Financiële regelgeving
Drs. Patrick Jussen RA (Deloitte)
Uitwerking volgt
14. Staatssteun, inkoop & aanbesteding en accountantscontrole
Mr. Gijs Verberne (Van Doorne Advocaten)
Aanbesteden biedt kansen, en schept verplichtingen. Gemeenten die inkopen, zullen meestal moeten aanbesteden volgens de procedurevoorschriften die zijn vastgelegd in de Aanbestedingswet. De regels zijn niet voor alle soorten opdrachten even streng. Zo zijn de aanbestedingsregels voor overeenkomsten tussen overheden vaak soepeler, evenals voor overeenkomsten die zien op sociale activiteiten.
Een gemeente die inkoopt (of verkoopt, denk aan onroerend goed) moet marktconforme prijzen hanteren; zo niet, dan bestaat de kans dat sprake is van (verboden) staatssteun.
Wie de regels kent, kan de verplichtingen naleven zonder de kansen te laten liggen!
15. Politiek, bestuur en samenleving – ambities, grenzen en begrenzing
Prof. dr. Paul Frissen (Universiteit van Tilburg)
Politiek is ambities realiseren. Ambities botsen op bestuurlijke en maatschappelijke grenzen. Democratische politiek is bovendien zelf een vorm van begrenzing: minderheden verdienen bescherming en de rechtsstaat beschermt burgers tegen de overheid. Politiek bestuur is daarom spannend in zichzelf. Daarover gaan we in deze module met elkaar in gesprek.

10 februari 2017: Opleidingsdag 6: Intervisie en actualiteitencolleges

16. Intervisie (in 3 groepen)
17. Vluchtelingen en asielbeleid
Docent volgt
Toegegeven, het vluchtelingenbeleid wordt niet op gemeentelijk niveau bepaald. De opvang van asielzoekers en statushouders is wel een lokale aangelegenheid en kan tot veel onrust zorgen. In een combinatie van theorie en praktijk zal de vestiging van asielzoekerscentra en daarmee samenhangende juridische complicaties worden behandeld, de taakverdeling binnen het bevoegd gezag en hoe om te gaan met publieke weerstand (casus Geldermalsen).
18. Smart Cities en big data
Prof. Mr. Kees Stuurman (Van Doorne Advocaten)
Steden worden steeds 'slimmer'; snel internet, smart phones, sensoren, drones, zelfrijdende auto's etc. bieden burgers en bestuurders veel nieuwe mogelijkheden op het gebied van onderwijs, zorg, veiligheid, vervoer etc. Bij die toepassingen horen echter ook randvoorwaarden. Wat mag de lokale overheid bijvoorbeeld wel/niet doen met de zee van gegevens ('Big Data') die hiermee wordt verkregen? Hoe kunnen inbreuken op de privacy van de burgers worden voorkomen? Welke data moeten aan de markt ter beschikking worden gesteld ('open data')? Welke eisen mogen aan 'slimme apparaten' worden gesteld? En wat zijn overige aandachtspunten voor de bestuurders van een 'smart city'?

10 maart 2017: Opleidingsdag 7: De diepte in 2

19. Sociale zaken en onderwijs
Mr. Saskia Laseur en mr. Martijn Nolen (Van Doorne Advocaten)
Wij leven in een kenniseconomie. Onderwijs is van levensbelang en - met name waar het betreft openbaar onderwijs – een belangrijke gemeentelijke taak. Welke instrumenten staan de gemeentelijke overheid ter beschikking om goed onderwijs binnen de gemeentegrenzen te waarborgen? En hoe zit dat met prestatieafspraken?

20. Regionale samenwerking – bestuurlijk

Dr. Leon van den Dool en dr. Linze Schaap (Universiteit van Tilburg)

Vrijwel alle gemeenten werken samen met andere gemeenten, provincie, Rijk, Europa en dikwijls ook met private partijen. Burgemeesters en wethouders leiden meestal de meer geïstitutionaliseerde samenwerkingsverbanden. Ook in lossere vormen van samenwerking spelen wethouders een prominente rol. Maar welke vormen van samenwerking zijn er, wat zijn de voor- en nadelen ervan, ook in vergelijking met fusie/herindeling? Welke rol speelt een wethouder, wat betekent veelvuldig samenwerken voor de integraliteit van beleid en voor de relatie met de raad?

21. Publiek-private samenwerking

Dr. Cor van Montfort (Universiteit van Tilburg) en mr. Mark Moolhuizen (Van Doorne Advocaten)

Gemeenten zijn bij het realiseren van hun plannen vaak afhankelijk van een goede samenwerking met burgers en bedrijven. Die samenwerking vindt plaats in allerlei soorten en maten, soms heel formeel en planmatig, andere keren improviserend en in los verband. In deze interactieve module behandelen we aan de hand van concrete voorbeelden verschillende vormen van samenwerking en bij elke vorm ook de succes- en faalfactoren. Er is ruim gelegenheid ook eigen casuïstiek en vragen in te brengen.

07 april 2017: Opleidingsdag 8: Actualiteitencolleges

22. Maatschappelijke onrust en crisismangement

Mr. Kriek Wille (Van Doorne Advocaten)

Voor het vertellen van goed nieuws heeft niemand mediatraining nodig. Het wordt anders wanneer de boodschap minder plezierig is, bijvoorbeeld bij een crisis of calamiteit. Op zo'n moment is het van het grootste belang de regie te houden. Een negatieve beeldvorming in de media is niet eenvoudig ongedaan te maken. De do's en don'ts komen uitgebreid aan bod in deze module.

23. Ondernijning

Prof. dr. Pieter Tops (Universiteit van Tilburg)

Ondernijnde criminaliteit gaat over de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Dat gaat van wiet verbouwen op zolders tot overlast gevende hangjongeren. Dergelijke problemen uiten zich op lokaal niveau en hebben de potentie om de lokale samenleving te ondernijnen. De aanpak daarvan vergt een gebiedsgerichte benadering, waar ook de lokale politiek een belangrijke rol in speelt. In deze module wordt daarop verder ingegaan.

24. Actief burgerschap en sociaal ondernemerschap in de doe-democratie

Dr. Laurens de Graaf (Universiteit van Tilburg)

Er wordt de laatste jaren veel verwacht van actief burgerschap. Maar welke verschillende typen actief burgerschap zijn in de praktijk daadwerkelijk te onderscheiden en hoe zijn deze te begrijpen? Op wat voor manieren zijn burgers betrokken bij hun directe leefomgeving en hoe krijg je daar als bestuur mee te maken. Hoe speel je intelligent op het denken en handelen van burgers in? Deze module gaat specifiek in op de 'doeners' in het publieke domein: op diegenen die een bijdrage leveren in de 'doe-democratie' door concrete activiteiten te ontplooiën in en voor de wijk.

12 mei 2017: Opleidingsdag 9: Intervisie en actualiteitencolleges

25. Intervisie (in 3 groepen)

26. Uitdagingen in de lokale democratie

Dr. Julien van Ostaaijen (Universiteit van Tilburg)

Wat zijn de uitdagingen voor gemeentebesturen en daarmee voor wethouders anno 2016? Een vogelvlucht langs enkele onderwerpen, zoals de afhakende inwoner (lage opkomst, onvrede), de aanhakende burger (burgerparticipatie en doe democratie) en de afhakende overheid.

27. Bestuur en Beleid

Mr. Annet Blokhuis en Mr. Tim Grundmeijer (Van Doorne Advocaten)

De Gemeentewet is het spoorboekje van de gemeentelijke organisatie. Hoe verdeelt deze wet de bestuursbevoegdheden binnen het gemeentelijk bestel? Zijn deze bevoegdheden te mandateren of te delegeren? Wat is beleid, wie bepaalt het, hoe wordt het gemaakt en wat zijn de gevolgen van vastgesteld beleid?

09 juni 2017: Opleidingsdag 10: Communiceren is een vak

28. Omgaan met de (sociale) media (deel 1)

Drs. Wiggele Wouda en drs. Job de Haan

Opeens een gigantische knal! Ramen knallen uiteen, stenen vliegen in het rond, mensen schreeuwen en lopen in paniek op straat. In no time is de pers aanwezig en vraagt naar de wethouder. Als die na een half uur arriveert, staan de landelijke en regionale pers te dringen om hem te spreken. “Wist u dat er in dat appartement iemand woonde die vaker aan de bel heeft getrokken bij de GGZ maar geen gehoor kreeg voor zijn noodkreten? Is hij de verantwoordelijke? Was het een gasexplosie?” De wethouder kijkt naar de journalist en ziet een camera. “Nee, ik wist hier niets van...”, antwoordt de wethouder die de volgende week, nadat duidelijk was dat hij er wel van wist, geen wethouder meer was. Wat had de wethouder moeten zeggen? Wat had de wethouder moeten doen?

29. Omgaan met de (sociale) media (deel 2)

Drs. Wiggele Wouda en drs. Job de Haan

Tijdens deze interactieve praktijkoefening verkrijgt u inzicht in het medialandschap en proberen wij uw (zelf)vertrouwen te vergroten in het omgaan met de media. Er worden geen trucs en foefjes toegepast of aangeleerd, wel technieken om u zoveel mogelijk u zelf te laten zijn in media situaties: professioneel, zelfbewust en met overtuiging. Deze zogeheten IVO-methode (Inzicht, Vertrouwen, Overtuiging) is zeer geschikt om u als bestuurder te trainen in de dagelijkse omgang met de media en in crisissituaties.

30. Afrondend college

Docent en uitwerking volgen